

Aandeel Afrika

Journalist en Afrikakenner Roeland Muskens waagt het erop. Hij kocht aandelen Afrika. Voor IS doet hij een jaar lang verslag van stijgers en dalers.

Met mijn brave aandeeltjes in gevestigde Afrikaanse bedrijven ben ik eigenlijk maar een laffe belegger. Beleggers met ballen doen aan Venture Capital. Ze steken geld in start-ups, in veelbelovende startende bedrijven. En ze gaan door tot de IPO. IPO? Ja, ja, IPO dat is Initial Public Offering: de beursgang. De IPO is het walhalla van de Venture Capitalist, het moment dat je je belegging tien- of honderdvoudig terugverdient. Miljoenen kan je zo verdienen... Sorry, ik droomde even weg.

We hadden het over investeren in beginnende, veelbelovende bedrijven. Eigenlijk was dát mijn bedoeling toen ik begon met mijn avontuur als belegger. Gelukkig is meedoen met de durfallen binnenkort mogelijk. Op 1 november aanstaande start het Venture Fonds voor Oost-Afrika: InReturn Capital. InReturn investeert in kleine en middelgrote bedrijven (MKB) in Kenia, Tanzania en Uganda; denk aan boerenbedrijven, telecombedrijfjes, drukkerijen, zakelijke dienstverlening et cetera.

Het mooie is dat de jongens van InReturn ook nog oog hebben voor de ethische kant: ze investeren niet in tabak, wapens, gokken, porno en niet in bedrijven die het milieu schaden. Zelfs niet in de alcoholbranche, al zijn ze bij dat laatste gelukkig niet roomser dan de paus: als het alcoholpercentage onder de 15 procent blijft, dan mag het wel van InReturn. Bedankt, jongens. Over de paus gesproken: ook de katholieke ontwikkelingsorganisatie Cordaid doet mee. Cordaid heeft twee miljoen euro in het fonds gestopt. Hup Cordaid, zou ik bijna willen zeggen. Cordaid doet dat omdat ze zich realiseert dat het MKB de banenmotor is van de economie. De twintig bedrijven die door InReturn worden gesteund, leveren naar verwachting duizend nieuwe directe banen op. En dertigduizend indirecte banen. Dat is pas ontwikkeling. Wat let mij om mee te doen? Eén ding eigenlijk maar: de minimuminleg is honderdduizend euro. Dat heb ik effe niet. Mijn enige hoop is dat mijn brave aandelen in Afrika zo hoog komen te staan dat ik met de verkoop ervan kan instappen in InReturn. De koers is nu 7,26 euro (ruim 27 procent gekelderd, pfff). Ik moet dus wachten tot de koers met 9.992,74 punten is gestegen. Of ik moet een IPO meemaken.

ROELAND MUSKENS

Groenten gekweekt in afvalmateriaal

De belangrijkste reden voor landbouw in Ethiopische steden, is geld besparen. Helemaal handig met de almaar stijgende voedselprijzen.

De wijkbewoners van 'Kebele 106' in Awassa moeten woekeren met ruimte. De woningen, vaak niet meer dan één ruimte waarin veel mensen samen leven, staan dicht op elkaar. Op de erven krioelen buurtbewoners. Op hetzelfde oppervlak drijven ze handel, wassen ze zich, koken eten en laten hun kleinvee scharrelen. Voor een echte tuin is geen plek en dat terwijl groenten, zelfs kool, voor de meesten te duur is. Door interventie van Stichting Intervolve Ethiopia – die aan de integrale verbetering van de wijk werkt – kregen bewoners een cursus organisch tuinieren. Onder de slogan 'food always in the house' leerden de bewoners compost van hun huisafval maken, zaailingen opkweken en groenteplantjes verzorgen. Zowel mannen als vrouwen verzorgen de bakken met

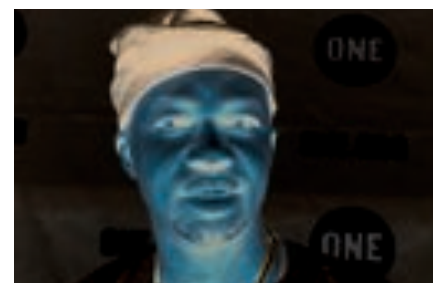
onder meer kool en tomaten. Die bakken zijn gemaakt van oude rijstzakken waar 'luikjes' in zijn geknipt, waaruit koolbladeren steken. Plastic waterflessen zijn overlans door midden geknipt, met aarde gevuld en ingezaaid met groenten. Ook jerrycans en oude autobanden krijgen een nieuw leven: zij zijn gehalveerd en gevuld met aarde en zaailingen. Eén van de deelnemers: "Vroeger toen ik nog op het platteland woonde, vond ik tuinieren al fijn." En zijn vrouw: "Ik heb de training gevolgd omdat zelfs kool steeds duurder werd. Uiteindelijk kocht ik vrijwel geen groenten meer. Nu verzorg ik de groenten gewoon voor mijn huis, ik hoef er de deur niet voor uit. Als we een overschot aan groenten hebben, verkopen we het op de markt."

KARIN ANEMA

LEF!

Wie: Akin Jimoh (41)
Won: de ONE Africa Award en 100.000 dollar
Waarom: leidt journalisten op
Waar: Nigeria

"Waarom ik deze award gewonnen heb? Het werk van onze organisatie Development Communications Network spreekt toch voor zich! We trainen groepen journalisten, verspreid over het hele land. We voorzien ze van de vaardigheden en kennis die ze nodig hebben om hun beroep goed uit te oefenen. Daarbij wijzen we ze op onderbelichte zaken binnen het thema ontwikkeling, en dan vooral vrouwenzaken. Het aantal berichten over de gezondheid van moeders is mede dankzij onze inzet met 15 procent gestegen in de Nigeriaanse media. Deze prijs opent heel veel deuren voor ons. We willen een netwerk creëren van journalisten die deskundig zijn op het gebied van gezondheid van moeders. Nigeriaanse journalisten hebben een organisatie als de onze nodig om ze wegwijs te maken in technische en wetenschappelijke onderwerpen, anders schrijven ze alleen maar over glamour en roddels! Ontwikkelingssamenwerking is net zo goed een onderwerp voor de Afrikaanse journalist als de westerse. Elke journalist heeft de taak om uit te zoeken waar belastinggeld heengaat en of het goed besteed wordt. 'Wat doen ze eigenlijk met ons geld' is een vraag die elke journalist zich moet stellen. Als resultaten uitblijven, wil dat overigens niet altijd zeggen dat er sprake is van corruptie of misbruik van geld." Akin Jimoh snapt wel waarom niet alle journalisten voor ontwikkelingsthema's te porren zijn. "De ontwikkelingssector pakt het ook niet goed aan. Als we weer eens bij elkaar komen voor een zogenaamd belangrijke conferentie, nodigen we journalisten uit. Dat is saai. We moeten onze passie en bevlogenheid laten zien bij ons dagelijkse werk. De journalisten moeten mee naar dorpjes in de Delta, in plaats van naar een conferentiecentrum in Lagos." LONNEKE VAN GENUGTEN

Beeld: Lonneke van Genukten

Universiteit voor de armen

In Colombia is de eerste universiteit voor de armen van start gegaan, geïnspireerd op de ideeën van Muhammad Yunus, Nobelprijswinnaar voor de Vrede in 2006.

De universiteit is opgericht door de Internationale Stichting Alberto Merani, een pedagogisch instituut in Colombia met een netwerk van meer dan driehonderd scholen en in totaal 150.000 leerlingen. De stichting begon haar universiteit op een school in Malambo, met één faculteit: de lerarenopleiding. Arnulfo Mesa zwaait er de scepter: "Twee jaar geleden maakten we kennis met het werk van Yunus. Zijn ideeën spraken ons erg aan. Je kunt mensen beter in staat stellen om voor zichzelf te zorgen, dan dat je hen steeds maar hulp geeft." De bevolking van Malambo bestaat grotendeels uit mensen die het geweld tussen linkse en rechtse milities zijn ontvlucht.

"De vrouwen zijn wanhopig vanwege het gebrek aan perspectief in hun leven", vertelt Mesa. Het idee ontstond om dertig vrouwen met een middelbare-schooldiploma op te leiden tot docentes. Het is geen traditionele, theoretische universitaire opleiding; er is juist veel aandacht voor de praktijk. Al na drie weken college geven de vrouwen zelf les. Op school, maar ook bij kinderen thuis. "En het is de bedoeling dat ze gaan lesgeven aan andere arme kinderen in het land, via een school waar een internetverbinding is", aldus Mesa. Als de resultaten goed zijn, wil de stichting ook op andere plekken beginnen.

WIES UBAGS

Beeld: Bert Elgenhøj

Het is u wellicht ontgaan, maar dit jaar is het Jaar van de Aardappel. Ontwikkelingslanden hebben behoefte aan kennis over de aardappelteelt, ook uit Nederland. Ons land is 's werelds grootste exporteur van pootaardappelen en 'onze' bintjes, desiree en spunta worden wereldwijd geroemd. Op het centraal plateau van Madagascar, 1400 meter hoog, zijn de condities voor de aardappelteelt optimaal: veel zon en koude nachten. Met de Nederlandse pootaardappel zou de productie per hectare verviervoudigd kunnen worden.

Beeld: Marits Giesse

Het Echte Afrika

MARCIA LUYTEN

W e hebben bezoek en dat wil het Echte Afrika zien. Geen met palmen omringde zwembaden waar ze hamburgers en Heineken serveren. Afrika, dat zijn goudgele leeuwen op een savanne. Rode stofwegen met vrachtwagentjes bezwijkend of bezwaken onder groene kookbananen, vijftig mannen of vijftig langhoornkoeien. Lemen hutten met een dak van gras en kinderen in aardetinten die van ijzerdraad, blik en slipperzolen een auto hebben geknutseld. Voor mijn vrienden boek ik een safari naar Murchison Falls – een woest wildpark aan weerszijden van de Nijl op de grens met Congo dat na decennia burgeroorlog net weer voor toeristen is geopend. Waar je de Nijl oversteekt op een ponton met een buitenboordmotor, drijven de krokodillen langs. 's Nachts mag je de tent niet uit want nijlpaarden grazen voor de deur. Waarachtiger, ongerepeter, kan Afrika niet worden. Daar heb je wel een Toyota Landcruiser met chauffeur voor nodig – à 130 dollar per dag. Ik reserveer een Out of Africa-safaritent; als in de film met wilde beesten in het decor én 'African Bush Dining', de witte wijn koud in een koeler. De meubels zijn van boomstam en rotan, het licht komt uit olielampen, met wel een klamboe boven het bed. Dat kost 120 dollar per persoon per dag. Ik bedrieg het bezoek. Echt Afrika heeft geen leeuwen. Geen berggorilla's. Misschien zelfs geen jungle. Vaak geen muskietennet. De gemiddelde Afrikaan is het liefst van de natuur af, want de vooruitgang is betegeld. Toen onze burens in Kampala verhuisden, greep de huseigenaar zijn kans om alles boven ooghoogte te kappen. Stammen liggen gestapeld voor ons kampvuur. De andere buurman, een Tanzaniaan, wilde de apenkolonie in onze en zijn tuin vergiften. Het Afrika dat wij 'echt' vinden, is door ons witten gestileerd. Designboeken over bouwen in safaristijl laten zien hoe wij van Afrika houden. Een Afrikaan wil geen bamboe. Die zit graag op pluche banken en anders op plastic stoelen. Hij haat olielampen en wil elektrisch licht, liefst helwit. Echter is het Afrika vol brommers en minibusjes. De wolken die ze achterlaten zijn niet rood maar zwart.

Marcia Luyten is journalist en publicist. Ze woont met man en twee kinderen in Uganda. www.marcialuyten.nl

